

LAITILAN LUKION OHJAUSUUNNITELMA

OHJAUSSUUNNITELMA

Ohjaustoiminta muodostaa lukion toiminnassa kokonaisuuden, jonka tarkoituksena on tukea opiskelijaa lukio-opintojen eri vaiheissa sekä kehittää hänen valmiuksiaan tehdä koulutusta ja elämänuraa koskevia valintoja ja ratkaisuja. Opinto-ohjausta järjestetään opintojaksomuotoisena, henkilökohtaisena ja pienryhmäohjauksena. Ohjauksen tehtävänä on edistää koulutuksellista, etnistä ja sukupuolten välistä tasa-arvoa, opiskelijoiden hyvinvointia sekä ehkäistä syrjäytymistä.

Opiskelijoiden ohjaukseen osallistuvat kaikki koulun opettaja- ja ohjaushenkilöstöön kuuluvat. Myös lukion opiskeluhuoltohenkilökunnalla (opiskeluterveydenhoitaja, koulukuraattori ja koulupsykologi) on ohjaustoiminnassa omien vastuualueidensa mukaiset tehtävät (katso luku 4.3). Opinto-ohjaajalla on päävastuu opinto-ohjauksen käytännön järjestämisestä sekä ohjauksen kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta. Opettajan tehtävänä on ohjata opiskelijaa opettamansa oppiaineen opiskelussa sekä auttaa häntä kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan ja oppimisen valmiuksiaan. Opiskelijaa ohjataan suunnittelemaan omaa henkilökohtaista opintosuunnitelmansa ja seuraamaan sen toteutumista. Opiskelijan henkilökohtainen opintosuunnitelma koostuu hänen opiskelusuunnitelmastaan (aikataulutus, oppiaineet ja opintojaksovalinnat), ylioppilastutkintosuunnitelmastaan sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelmastaan, joita hän päivittää ohjaushenkilöstön tuella.

Lukio-opiskelusta ja lukio-opintoihin hakeutumisesta **tiedotetaan perusopetuksen päättövaiheessa oleville oppilaille**, heidän huoltajilleen sekä yläkoulun oppilaanohjaajille ja opettajille. Kaikille perusopetuksen päättöluokkalaisille pidetään luokittain lukion esittelytunnit. **Keväällä** järjestetään yhteinen informaatiotilaisuus kaikille lukioon tuleville, ja heitä ohjataan ensimmäisen lukuvuoden opiskelusuunnitelman / opintojaksotarjottimen laatimisessa.

Lukio-opintonsa aloittavat opiskelijat perehdytetään lukuvuoden alussa lukion toimintaan sekä lukio-opiskelun ohjeisiin ja menettelytapoihin. Opiskelijoiden opiskelun ja hyvinvoinnin seuraamisesta ja tukemisesta huolehditaan yhteistyössä kotien kanssa. Opiskelijoiden opinto-ohjelmia tarkistetaan säännöllisesti sekä seurataan heidän opintojensa etenemistä. Lukion opinto-ohjauksen sisältö ja tavoitteet kuvataan oppiaineet -luvussa.

Lukion opiskelijan **opinnoissa etenemistä ja yleistä hyvinvointia** seurataan ja tuetaan yhteistyössä opiskelijan huoltajien, opettajien ja opiskelijahuoltohenkilöstön kanssa.

Lukio-opintojen loppuvaiheessa jatko-opintoihin ja niihin hakeutumiseen kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Opiskelijoiden toiveiden mukaisesti pyritään järjestämään vierailuja ja / tai esitelmia liittyen eri **jatko-opintomahdollisuuksiin sekä työelämään**. Opiskelijoiden huoltajille tiedotetaan ylioppilastutkinnosta ja jatko-opintoihin hakeutumisesta. Ylioppilaaksi valmistuneiden sijoittumista jatko-opintoihin, työelämään jne. lukion jälkeen seurataan aktiivisesti kyselyin vähintään kerran vuodessa.

Laitilan lukiossa jokaisen opiskelijan henkilökohtaisessa, joustavasti muutettavissa olevassa opintosuunnitelmassa huomioidaan opintojaksovalinnat ja niiden sujuminen suunnitellun aikataulun mukaisesti, ylioppilastutkintosuunnitelma (mm. ylioppilaskirjoitusten hajauttaminen järkevällä tavalla) ja jatko-opintojen ohjaus. Opiskelijan yksilölliset lähtökohdat, tarpeet ja tavoitteet huomioidaan mm. seuraavista näkökulmista:

- Opiskelijan aikaisempi koulutus ja osaaminen, oppimisvalmiudet ja mahdolliset tuen tarpeet. Soveltuvin erityisjärjestelyin tuetaan opiskelijan opinnoissa etenemistä ja arvioidaan opiskeluaikaa (yleisimmin 3-4 vuotta).
- Suomen ja ruotsin kielen taito, muu kielitaito ja kieltenopiskelun valmiudet.
- Opintoja muista oppilaitoksista ja muu osaaminen voidaan soveltuvin osin lukea osaksi lukio-opintoja. Tällöin opiskelija tekee asiasta anomuksen tarvittavine todistuksineen rehtorille, joka yhdessä opinto-ohjaajan ja / tai aineenopettajan kanssa arvioi osaamisen vastaavuuden lukion opintojaksoihin.
- Opintojaksovalintoja ohjataan henkilökohtaisissa keskusteluissa erityisesti lukioon tulevien uusien opiskelijoiden kanssa. Rehtori, opinto-ohjaaja, ryhmäohjaaja ja aineenopettajat antavat tarvittavaa tukea opiskelijoille opintojaksovalintoja ja oppimisvalmiuksia koskien.
- Korkeakouluihin ja muihin oppilaitoksiin tehdään vierailuja ja mahdollisuuksien mukaan opiskelu- ja / tai tutustumisjaksoja.
- Lyhyitä työelämään tutustumisjaksoja voidaan toteuttaa esim. osana jonkin oppiaineen opintojaksoa tai temaattisina opintoina.

Ohjaukseen osallistuvien työnjako ja tehtävät:

Lukion opiskelija - oman oppimisprosessinsa ohjaaja

- on vastuussa omasta opiskelustaan
- saa opiskella turvallisessa ja esteettömässä oppimisympäristössä (oikeus oppimiseen)
- on oikeutettu pedagogiseen tukeen (esim. tukiopetus; erityisjärjestelyt: kokeen suorittamisen lisäaika, kirjoittamisen tai hahmottamisen vaikeuksissa tuntimuistiinpanojen saaminen etukäteen sähköisenä tai paperisena; äänikirjojen käyttö; psyykkinen tuki tarvittaessa, esim. koejäännityksen lieventämisenä)
- saa tukea kodin ja kouluyhteisön toimivasta yhteistyöstä
- voi käyttää opiskeluhuollon palveluita (oikeus opiskeluhuollon palveluihin)
- on velvollinen säännölliseen opiskeluun ja työrauhan ylläpitämiseen muille opiskelijoille ja opettajille

Tutor-opiskelijat - lukiokynnyksen madaltajat

- tarjoavat vertaistukea erityisesti ensimmäisen vuoden opiskelijoille (perehdytys lukiokulttuuriin, oppimaan oppimiseen, opinnoissa etenemiseen)
- ohjaavat yhteisöllisyystapahtumissa (mm. ensimmäisen vuoden opiskelijoiden tukeminen) ja auttavat joulujuhlan valmisteluissa
- ovat luomassa yhteishenkeä eri vuosiluokkien välille ja myönteistä ilmapiiriä lukiossa
- osallistuvat lukion esittelytilaisuuksiin

Aineenopettaja - oman oppiaineen asiantuntija ja opiskelutekniikassa ohjaaja

- opettaa LOPS:n tavoitteiden mukaan, ohjaa sisältöjen omaksumista ja arvioi opiskelijoiden oppimisprosessia
- seuraa opiskelijoiden opinnoissa etenemistä jaksoittain ja vuosittain
- esittelee opintojakson alussa tavoitteet, sisällöt, arviointimenetelmät ja -perusteet
- ohjaa oman oppiaineensa hyödyllisten opiskelutekniikoiden käyttöä
- tekee lähtötason kartoituksen tarpeen mukaan (erityisesti ensimmäisen lukivuoden opiskelijoille; ei opiskelijoille uusissa oppiaineissa, kuten psykologiassa tai filosofiassa)
- seuraa opiskelijoiden läsnäoloa / poissaoloa opintojaksoon kuuluvilla oppitunneilla
- muistuttaa opiskelijaa edellisen periodin puuttuvista suorituksista uuden periodin alkaessa
- antaa oppiaineensa tukiopetusta tarvittaessa
- seuraa opiskelijoiden oppimisprosessin etenemistä yhdessä opinto-ohjaajan ja rehtorin kanssa (tämä korostuu erityisesti abiturienttien ohjaamisessa, mm. ylioppilaskokeisiin osallistumisen oikeus)

Ryhmänohjaaja - opiskelijan arjen tukija ja seuraaja

- tiedottaa opiskelijoita ajantasaisesti lukion asioista, esim. ryhmänohjaustuokioissa, wilma-viesteinä jne.
- järjestää yhdessä opinto-ohjaajan kanssa henkilökohtaisten keskustelujen mahdollisuuden ja ajankohdan (erityisesti ensimmäisen lukivuoden opiskelijoille)
- seuraa poissaoloja ja puuttuu varhaisessa vaiheessa selvittämättömiin poissaoloihin (kodin ja lukion yhteistyö)
- seuraa ohjausryhmänsä opiskelijoiden opinnoissa etenemistä periodeittain sekä vuosittain (erityisesti K-, H- ja 4-merkinnät) yhdessä opinto-ohjaajan ja aineenopettajien kanssa
- havaitessaan opiskelijan tuen tarpeen (mm. opiskeluongelmat, hyvinvointiriskit) ohjaa tukitoimien pariin
- tukee ja motivoi ensimmäisen vuoden opiskelijoita (yhdessä tutoropiskelijoiden kanssa) lukion perinteisen joulujuhlan valmisteluissa
- tukee ja motivoi toisen lukivuoden opiskelijoita abiturienteille suunnatun potkiaistilaisuuden järjestämisessä ja antaa tarvittaessa käytännön apua vanhojen tanssien -tilaisuuksissa (sovitaan liikunnan opettajien kanssa)
- ohjaa kolmannen vuoden opiskelijoita penkkaritapahtuman järjestämisessä

Opinto-ohjaaja - kokonaisvaltainen ohjaaja ja opintovalinnoissa tukija

- ohjaa opiskelijoiden oppimaan oppimista yhdessä aineenopettajien kanssa
- ohjaa oppiaine- ja opintojaksovalintojen tekemisessä ja niiden mahdollisissa muutoksissa
- järjestää yhdessä ryhmänohjaajan kanssa henkilökohtaisia keskustelumahdollisuuksia (erityisesti ensimmäisen lukuvuoden opiskelijoille)
- kertoo jatkokoulutusmahdollisuuksista (ammatinvalinnan ohjaus)
- auttaa opiskeluongelmien ratkomisessa
- neuvoo keskeyttämisaikaisessa olevaa opiskelijaa
- selvittää ylioppilaiden jatko-opintoihin, työelämään tms. sijoittumista lukivuotien jälkeen yhteistyössä rehtorin kanssa

Rehtori - kokonaisvastuu, erityisesti työnjako

- ylläpitää ja kehittää lukion toimintakulttuuria yhdessä opiskelijoiden ja koko muun henkilökunnan kanssa
- on työyhteisönsä kollegiaalinen johtaja
- huolehtii yhteistyöstä YTL:ään (ylioppilaskirjoitusten järjestäminen ja sujuminen)
- tekee päätökset opintojen erikoisjärjestelyistä
- tiedottaa lukiota koskevista asioista ajantasaisesti (sisäisen tiedottamisen päävastuu)
- tiedottaa myös kriisi- tai poikkeustilanteissa ja -tilanteista
- huolehtii kurinpidollisista toimita

Koulusihteeri - moniosaaja

- laatii ja ylläpitää opiskelijarekisteriä ja huolehtii opintososiaalisista asioista
- huolehtii todistuksista (ja niiden jäljennöksistä) yhdessä rehtorin kanssa
- vastaanottaa ylioppilastutkintoon ilmoittautumiset ja tarkistaa ne yhdessä opinto- ohjaajan ja rehtorin kanssa
- osallistuu henkilökuntakokouksiin

Erityisopetuksen ja opiskeluhuollon ohjaustoiminta (katso LOPS 2021 kappaleet 4.2 ja 4.3 alaotsikointeen)